

Yard. Doç. Dr. Şebnem Sunar

İstanbul Üniversitesi Batı Dilleri ve Edebiyatları
Alman Dili ve Edebiyatı

II. Uluslararası Batı Kültürü ve Edebiyatları Araştırmaları Sempozyumu, Pamukkale Üniversitesi, Denizli, Türkiye, 5-7.10.2011

Denizli’de bulunan Pamukkale Üniversitesi Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü’nün 5-7 Ekim 2011 tarihleri arasında bu yıl ikincisini düzenlediği uluslararası Batı Kültürü ve Edebiyatları Araştırmaları Sempozyumu’nun (BAKEA) konusu “İdeoloji” olarak belirlenmişti. Sempozyum Türk, İngiliz, Alman ve Fransız kültürleri ve edebiyatları alanında “ideoloji” üzerine çalışan araştırmacı ve akademisyenlerin katılımına açılmıştı ve üç gün boyunca dört ayrı salonda eş zamanlı olarak “ideolojiyi ve ideolojinin kültür ve edebiyattaki rolünü tartışan bildiriler sunuldu. Konunun kültürel hayatta belirleyici bir söylem alanını kapsaması nedeniyle, sempozyumda sunulan bildirilerin ve düzenlenen panellerin spektrumu da son derece geniş oldu. II. Uluslararası BAKEA Sempozyumu’nda ideoloji konusu aşağıdaki başlıklarda tartışıldı: ideoloji ve söylem / anlatı, ideoloji ve şiddet, ideoloji ve beden, ideoloji ve çeviri, ideoloji ve dil, ideoloji ve eğitim, ideoloji ve kültür, ideoloji ve yazar, ideoloji ve sanat, ideoloji ve politika, ideoloji ve toplumsal cinsiyet / cinsellik, ideoloji ve ırk, ideoloji ve modernizm / post-modernizm, ideoloji ve kolonyalizm / postkolonyalizm, ideoloji ve mitoloji, ideoloji ve fantastik.

Sempozyum İngiltere’de Edward Said, Stuart Hall gibi isimlerin editörlüğünü üstlenmiş olan Prof. Dr. Patrick Williams’ın konuşmasıyla açıldı. Bu bakımdan sempozyumun belki de en dikkat çekici ismi olan Williams, ideoloji konusuna Althusser, Gramsci ve Said’in postkolonyal kuramları üzerinden yaklaşan bir konuşma yaptı.

Ben sempozyuma “Edebiyat Bunun Neresinde? Metinler ve Tarafları ya da

Masumiyetin Olanaksızlığı” başlıklı bir bildiriyle katıldım. Adı geçen bildiri ideoloji kavramını, toplumsal iktidarın söylemler aracılığıyla muhafaza edilmesi ve sürekli olarak yeniden üretilmesi anlamıyla ele aldım ve bu alan içinde edebiyatın, edebiyat metinlerinin ve edebiyatla ilgili kurumların üstlendiği “tarafli” rolün / rollerin değerlendirmesini yapmaya gayret ettim. Bu bakımdan benim çalışmamın genel amacının, toplumsaldan pay alan bir söylem biçimi olarak ideolojinin edebiyat ve metinleriyle kurduğu ilişkiyi, kurumlar aracılığıyla cisimleştirdiği temsil biçimlerini yeniden düşünmek olduğu da söylenebilir.

Alman kültürü ve edebiyatı araştırmacılarının, sempozyumun konusu olan ideolojiyi değerlendirdiği benim yönetimimdeki bir oturumda, Muğla Üniversitesi’nden Ayalp Talun İnce, Kocaeli Üniversitesi’nden Metin Toprak ile Niğde Üniversitesi’nden Halit Üründü söz aldılar. Ağırlıklı olarak çeviribilim, fantastik edebiyat ve romantik edebiyat alanlarında çalışan Talun İnce, bildirisinde Alman kökenli rejisör Roland Emerich tarafından çekilen ve Hollywood’da gişe rekorları kıran iki film üzerinden, *Independence Day* (1996) ve 2012 (2009) filmleri üzerinden mainstream ideoloji, kitle ve iktidar ilişkilerini sorguladı. Metin Toprak ise Marksist hümanizmanın önemli isimlerinden Alman düşünür Ernst Bloch’un başyapıtı *Umut İlkesi*’nde ele aldığı ütopya kavramı ile ideoloji arasındaki ilişkiyi sanat ve sanat yapıtı üzerinden tartıştı. Son olarak Halit Üründü de Avusturyalı yazar ve şair Gerhard Fritsch’in *Moos auf den Steinen* adlı romanında zamana direnen unsurlar hakkında konuştu.

Çalışma alanıma yakınlıkları dolayısıyla konferans boyunca, ideoloji konusunu daha çok edebiyat kuramı ve kültür incelemeleri perspektifinden yakalamaya çalışan bildirimleri takip ettim. Kimlik kuramları, göç ve göçmenlik, kolonyalizm ve postkolonyalizm konularında çalışan ve yukarıda da değindiğim üzere, sempozyumun açılış konuşmasını yapan Patrick Williams ile yaptığımız konuşmalarda günümüz dünya edebiyatında kimlik sorunsalı ve bu konunun anlatı biçimlerine yansımaları, küreselleşme gibi konuları tartıştık. Ayrıca İngiliz ve Alman toplumlarında transnasyonal ve transkültürel kimliklerin yapılanması üzerine görüşlerimizi paylaştık. Hacettepe Üniversitesi Fransız Dili ve Edebiyatı emekli profesörlerinden Tuğrul İnal, Pamukkale Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı öğretim üyelerinden Şeyda

İnceoğlu ile Mehmet Ali elikel, ayrıca Gaziantep Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı đretim yesi Zekiye Antakyalıoğlu ile Kafkas Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı đretim yesi Mustafa zdemir sempozyum boyunca çeşitli konularda fikir alışverişinde bulunduğum diğer akademisyenler olarak öne ıktılar.

İstanbul Üniversitesi Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü'nden benim dışında Arzu Kunt (Fransız Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı) ve Arpine Mızıkyan'ın (İngiliz Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı) birer bildiriyle, zlem Karadađ'ın (İngiliz Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı) dinleyici olarak katıldığı II. Uluslararası BAKEA Sempozyumu'nda sunulan bildirilerin zetleri, hâlihazırda bir kitapçık halinde basılmış durumda. Bildiri zetleri Kitapçığı'nı, çalışmaların bütününün görülebileceği bir makaleler kitabı takip edecek. Uluslararası yayın kategorisinde değerlendirilecek bu kitabın 2012 yılı içinde yayımlanması bekleniyor.

Son olarak kapanış oturumunda, her iki yılda bir düzenlenen uluslararası BAKEA sempozyumunun ncsnn, 2013 yılında Gaziantep niversitesi'nin ev sahipliğinde gerçekleşmesine karar verildi.